

מדינת ישראל
הכנסת

ש.ל.

פרוטוקול מס' 23/ב'

מישיבת ועדת השירותים הציבוריים, שהתקיימה
ביום ג', י"ז בתמוז תשי"ג - 30.6.53, בשעה
8.30.

חברי הוועדה:

השתתפו:

א. אלטמן - היו"ר
ב. צ. הרצל
ז. טברסקי
ש. כפרית
ב. נצנלסון
י. ניצני
ד. נצר

סדר-היום: שונוח.

אני פותח את הישיבה.

היו"ר א. אלטמן:

אני מצטער שמסרד הסעד לא יכול היה להופיע
לישיבה זו, ולכן אני דוחה את הדיון שעליו קבענו בישיבה האחרונה,
לישיבה הבאה.

אני מבין סגני חברי הוועדה אשר עליהם
הוטל להכין את המסקנות בבעיית הסחפת, כיאו אותן לישיבה הבאה.

ברצוני לציין שחברי הוועדה ערכו סני סיורים,
האחד - ביום ד' שעבר (24.6.53) לבן-סמן, והשני - ביום ב' (אחמול -
30.6.53) במוסדות רפואיים לחולי סחפת וריאות של "קרן נכות".

לדעתי, לא נוכל לחוות את דעתנו בקשר
לבן-סמן לפני שנקבל מהם את המכתבים הרשמיים.

לדון בענין בן-סמן רק לאחר קבלת המכתבים
הרשמיים.

ה ו ח ל ט

כ ה ו ח ל ט

לדחות את סדר-היום של הישיבה של היום
לשבוע הבא, ולהזמין את אנשי מסדר הסעד
לשבוע הבא.

ז' טברסקי:

אני מציעה לטלוח למסדר הסעד מכתב, ובו
נביע את צערנו הרב על כי הם אינם יכולים
להשתתף בישיבתנו זו, וכי

ה ו ח ל ט

לטלוח מכתב למסדר הסעד עם הבעת צער על
אי-הופעתם של אנשי הסעד. כמו כן לציין כי
את הנודעה על ביטול ההסתתפות נודע כרגע
האחרון, וכך לא היתה אפשרות בידי הנודעה
לשבוע סדר-יום אחר לישיבתה זו. על כן
מבקשת הנודעה להודיע על שינוי כזה בעוד
מועד על מנת שלא תופרע עבודתה.

הי"ר א. אלטמן:

ביחס לסירותים:

ה ו ח ל ט

לקיים בשבוע הבא, ביום ב' בבוקר, סיור
בבתי-חולים לחולי ריאות של מסדר הבריאות,
בירושלים וסביבותיה, וחברי הנודעה ייפגשו
ביום ב' הבא בשעה 10 בבקר.

כ ה ו ח ל ט

לקיים עוד סיור ביום ב', 13.7.53, בכנסדות
"מלבן" על חברי הנודעה להיפגש בתאריך
השבוע לעיל בשעה 9.30 בבוקר, בתל-אביב.

ז' טברסקי:

ברצוני להעלות את ענין מסדר הסעד: לצערי,
לא הייתי בזמן מתן סקירתו של סגן סר הסעד
על מיבנה מסדר הסעד. אני יודעת כי בינתיים, היתה פגישה של ארגון
העובדים הסוציאליים, והם אמרו כי מיבנה זה יכניס שינוי גדול בעבודת
הסעד.

בכון הוא, כי עד היום לא קבעו את מדיניות
הסעד מימי הנרייטה סולד ומימי הוועד הלאומי. עדיין אין תיכנון
מספיק בטוח הסעד, ובינתיים הוזמנו מוסחים שונים מחו"ל, ביניהם
פרופ. טיימי וגב' דורותי קאהן, אלה הם מוסחים בעלי שם עולמי. בזמן
שהותם בארץ הם חקרו ובדקו את כל בעיות הסעד בארץ, ולאחר מכן הם
הגיטו דו"חים והמלצות. אינני יודעת עד כמה מסדר הסעד הסתמט בדו"חים
אלה.

כאומה לא נעשה בהקמת מועצה סוציאלית
ליד הסעד. בו בזמן שמצב הסירותים הסוציאליים בארץ נמצא במצב של ספל.
בכון הוא כי אנו ארץ של עליה, וקשה לנו לקבל סירותים. אולם אם
מגיטים תכנית של ריאורגניזציה, אזי, לדעתי, צריך לבנותה עבור
שנים רבות על מנת שהסירותים יגיעו למצב תקין.

וכאן ברצוני לומר לאגרי הוועדה, כי העובדות הסוציאליות אינן רואות עצמן כמבצעות את פעולות הסעד, אלא הן רואות עצמן כשותפות בביצוע פעולות, בו בזמן שאני לא רואה את אנשי הסעד כאנשי מקצוע העוסדים היום בראש המסדר. כזכור, העובדות הסוציאליות ביקשו פגישה עם סר אסער לטעבר, י.מ. לוין, והביאו לפניו תזכיר, בו הן הסבירו את מצב הסעד, ולבסוף הן הציעו הצעת ארגון העבודה. והטר לא אמר מאומה בענין זה. המסבר הגיע לקצו בזה שהיו חילופי טרים במסדר הסעד.

עתה, אני שומעת כי פורסם בעתון על הר-אורגניזציה במסדר הסעד. אני מצטערת לקבוע, כי ועדת השירותים לא תוכל לעבוד לסדר-היום כשהיא לא שפעה את חוות דעתם ואת טענותיהם של העובדים הסוציאליים בענין זה. לדעתי, בעבודת הסעד אנו צריכים לדעת מי הם הפקידים העובדים במסדר הסעד, כי אנו, אנשי המקצוע, יודעים היטב כי אין להעמיד אנשים חסרי נסיון בראש העבודה הזו.

לכן חושבני, שמוטב היה לטאול את הסעד אם אפשר לא לבצע את הר-אורגניזציה שלהם לפני שבטמע את העובדים הסוציאליים שבמסדר הסעד.

ד. נצרי:
אני קובעת כי בנו האדם, מסום שהבטחנו לקיים פגישה נוספת לאחר סקירתו של סגן סר הסעד, במסרו על חסינוי במסדר הסעד (ראה פרוטוקול מיום 25.3.53). בזמנו, כולנו התייחסנו בחיוב לעצם הרעיון להכניס שינויים ארגוניים, בעיקר בדצנטרליזציה, ואז כמובן, גם שאלנו שאלות שונות בקשר לתפקידי המרכזים עם המחוזות, תפקידי המחוזות עם האזורים, וכן שאלנו מהו הדגש בצד האדמיניסטרטיבי ובצד המקצוע בטטח זה, וכו'. ואני רואה את אחת הבקורות העיקריות בזה - סר הסעד אמנם פתח את הדיון בכנסת בענין תקציב הסעד - שיט ללמד את המדינה והיטוב את עבודת הסעד, וזה נכון.

כולנו עוסקים בעניני חינוך, ואנו רואים כי כל המלאכה הזו קטורה עם אנשי מקצוע. הוא הדין לגבי הסעד - עבודת הסעד צריכה להיעשות ע"י אנשי מקצוע.

השאלה המעניינת אותנו ביותר היא, מהי סמכותו של אדם בעל מקצוע, ומהי סמכותו של אדמיניסטרטור וכו'. וההדים שהגיעו אלינו היום מדאיגים אותנו מאד, וספק הוא אם אותם האנשים העוסדים בראשות המסדר הבם אנשים המתאימים לתפקידיהם.

לאחרונה הסתתפתי בכינוס של העובדים הסוציאליים שנערך בפריז, והציבור שהתכנס שם היה מלא חרדה לעצם העבודה המקצועית. לפני העבודה בשירות זה או אחר וכו'. ואילו כאן, אני אומרת, - עלינו להתחשב בדעת אנשי המקצוע. ועל שינוי סיבגה המסדר עלינו לחשוב טבע פעמים.

אני מצטרפת לדעתה של חברת הכנסת טברסקי שעלינו לטמוע גם את העובדים המקצועיים לפני ביצוע תכנית הר-אורגניזציה במסדר הסעד. כן עלינו להרגיש כי לאחר שקראנו היום בעתון על ביצוע הר-אורגניזציה, אנו מודאגים מאד ואנו דורשים לברה את הענין.

ב. כצנלסון:
אנו נגענו בטאלה חשובה מאד, הנוגעת אולי לא רק למסדר הסעד. אין זה סוד שרוב ואולי כל המסדרים הממשלתיים, אינם מנצלים את הטקצועיות לגבי דידם, לא חמיד המקצועיות קובעת. לדעתי, מסדר הסעד היה מעין שעיר לעזאזל לחוסר מקצועיות.

בראש המשרד עמד הרב לוין. ואז, נבחרה ועדת מטנה לציג סעד - ואני הייתי חברה בה - והופיעו אנשים אשר גוללו בפנינו את כל פרטת המטבר שפרץ אז במשרד הסעד. אחרי הכל אפשר לקחת את הפרוטוקולים של ישיבות ועדת מטנה זו ולעיין בהם על מנת לראות מה היו פני הדברים אז.

אני מצטרפת לדבריה של חברת הכנסת טברסקי, אם כי אני מטוכנעת שאין לנו רשות החלטה בענין הביצוע. לדעתי, אנו מצוים לטפל בכל הרצינות בבעיה זו.

י. ביצבי:
אנו חיים כיום בארץ מתוך רצון לסתף ולנצל את העבודה ע"י טומחים, ואני הנני אחד מהלא-טומחים, ואעפ"י כן קוראים לי עובד סוציאלי בלתי-טומסך.

עיינתי בתזכיר שנשלח אלינו וראיתי את התאריך שהוא 22.5.53, ואני בא לכלל דעה כי תאריך זה איננו רחוק מביצוע הריאורגניזציה במשרד הסעד, ואז אני אומר, כי יכולנו להיפגש במשרד הסעד והיינו יכולים להעיר להם את הערותינו. ומתוך בסיוני בעבודת הוועדה הזו, אני רואה כי אנו סומינים את הגורמים וסומעים אותם, אח"כ סומינים טומחים וסומעים את דעתם וכו'. ואילו כאן, בעבודת הסעד, נדמה לי שיטנו ארבוני רציני מאד הדואג לענין, אז ודאי ובודאי עלינו לסייע לו בעבודתו העסירה. ולכן, אני אומר, כי איננו יכולים בימים אלה לעבור על הריאורגניזציה של משרד הסעד בטקט.

אני מסכים לדבריה של חברת הכנסת טברסקי, כי מבחינה קונסטרוקטיבית איננו מסלפמים עם ענין זה, ועלינו לרדת לסוף דעתם של המשרדים ולטאלם, כיצד ייבנו משרדיהם באופן יסודי.

ולכן אני מציע: א) להזמין את שר הסעד על מנת שיטביר לנו על הרפורמה במשרדו; ב) להזמין את העובדים ולסמוע את דעתם; ג) להזמין גוף סומסך על מנת לברר אתו מהי מידת ההתערבות שיכולה להתערב ועדת הכנסת בענין ביצוע משרד זה או אחר.

ב"צ הרמלי:
אני חושב שאנו צריכים לנקוט בזהירות בענין זה. אמנם ועדת השירותים אי יכולה להזמין טומחים וגופים שונים, ולסמוע אותם, אבל אל לנו להתערב בענין זה עד כדי כך. כדאי היה לתת רמז שאנו רוצים לסמוע את באות-כוח משרד הסעד בטקט זה. לדעתי, ועדת כנסת איננה יכולה להתערב בביצוע הענינים, אלא היא יכולה להיות רק כצד, וועדת השירותים איננה יכולה לקבוע את האנשים שצריכים לעמוד במחלקות הסעד.

אני מציע להזמין את שר הסעד או את סגנו, ואנו יכולים להביע בפניהם את דעתנו בענין זה ותו לא. אני חוזר ואומר, איננו יכולים להתערב בארגון הפנימי של משרד הסעד.

ש. כפרית:
לדעתי, לא היינו בסדר בענין זה. אין זה מסככותנו להתערב בסדרי המשרדים.

נכון אמרה חברת הכנסת טברסקי, שעלינו להזמין את טנהלי המחלקות על מנת לסמוע אותם בענין זה רק בקווים כלליים.

אני מציע להזמין לישיבה הבאה את משרד הסעד, ובעיר להם את הערותינו, ועל סדר-היום יעמוד הסעיף - כיוון עבודת הסעד. אח"כ נזמין את אנשי האותוריטה של משרד הסעד.

ד. נצר:

ברצוני לתקן: אנו לא נתערב בענין זה
באזשיות, אלא בטהות.

אני מקבלת את דעתו של ד"ר הרמל, שעלינו
להיזהר בענין זה. זאת נאטר, כי אנו מבקשים לסטוע חוות-דעת לפני
הביצוע.

היו"ר א. אלטמן:

מכל הדברים שנאסרו כאן, נראה לי שיסנן
כמה דברים שיש להבהיר. לוועדת יסנן
אותם התפקידים שיש לכנסת בזעיר אנפין. לדעתי, כמו שלכנסת יש רשות
להתערב בענינים אחרים, כך הוא בסילגבי הוועדות. אין דברים סופיים
בריאורגניזציה, מטום שתמיד הסורים טעומדים בראש המסרדים הולכים
ואחרים באים במקומם, והפקידות מסתגית לפיהם. מצב זה ילך וייטסד.

אטר למסרד הסעד, חוטבני סמצב זה איננו
ברור למדי לא למסרד הסעד ולא למססלה, מטום סמדיניות הסעד עדיין לא
נקבעה. אני בדעה שמוסחים צריכים לעמוד בראש מסרד זה. אולם לא זאת
הטאלה, שא מוסחים צריכים לבצע את הפעולות, אלא מה שיש לבצע צריך
להיעשות על-ידי איט סקצועי ולא על-ידי אדטוניסטורד. כטובן, שאין הדברים
ברורים למדי, ואנו צריכים לדון על כיוון פעולות מסרד הסעד.

חוטבני, סנסתפק הפעם בזה
סנזמין את מסרד הסעד והעומדים בראשו בכדי שחברי הוועדה יטאלו את
טאלותיהם ויחוו את דעתם בענין זה.

להזמין את מסרד הסעד ליטיבה הבאה,
יום כ' הבא,

ה ר ח ל ט

היטיבה נבעלה בטעה 10.30.